

Vinnarna av Bookmark Förlags skrivtävling 2026

Solkraft

LEA ANDERSSON

Brudtärnan

TUWA REGLAND

Det enda jag minns

KARL LUNDBORG

Tre vinnartexter:

1.

Solkraft

Lea Andersson

2.

Brudtärnan

Tuwa Regland

3.

Det enda jag minns

Karl Lundborg

Solkraft, Brudtärnan, Det enda jag minns

Copyright © Lea Andersson, Tuwa Regland, Karl Lundborg, 2026

Omslagsfoto: Culmins vålnad visar sig för modern,

Nicolai Abraham Abildgaard, 1794

Författarfoton: Privat

Augusti 2026

Juryns motivering för förstapristagaren
Lea Anderssons novell "Solkraft":

I *Solkraft* utforskar Lea Andersson våldet som begynnelse och som upprepning, i en orädd och uppfinningsrik prosa. En novell med en alldeles säregen röst och syntax.

*Agri Ismail
Sara Nazari
Pascal Engman
Ebba Bandh*

1. Solkraft

Lea Andersson

En riktig man. Hittar skit i marmeladen. Grus i sockret. Medan mamma dukade. Och solen hade sin gång. Hade alla sina roller. Även hunden utanför. Ingen fick tyst på den jäveln. Inte ens sömnlöshet, regn eller snö. Min allra första rädsla var hundskall. En hund kan bara skälla. Inte viska eller sjunga. Bara ilska och skälla. Men Gud har gett oss en tomt. Och vi kan inte välja våra grannar. Inte kompromissa. Bara ilska och skälla. Som en man. Ständigt ekar hundjäveln genom min barndoms nätter. Biter sig fast i mina minnen. Drar och river under huden. Bara hårda skall fick plats. Hårda. Som punkter. Utanför fönstret.

I juli satt du på verandan. Bara du och en blekande sol. Inget annat fick plats i röt månaden. Förutom. Hundskall. Din Camel och din tändare. Och lungorna får jag aldrig tillbaka. Jag lärde mig att den starkaste attraktionskraften råder mellan människan och hennes drog. Att man sliter som djur i jakten på lugnet. Som med ökande nikotinhalt och flåsigare andetag ständigt smiter iväg. Röken bolmade ur dina platta läppar som stora tomma vackra ord. Till en kärlek som tar död på dig. "Jävla idiot. Spara lite kärlek till dig själv också", sa mamma. Hon drog ut svängarna. I juli. Med energi från en blekande sol. Blev hon solcellerna på taket. Som bara funkade på sommaren. Och som blektes. Du kastade iväg cigarettens rest och reste dig. Då lärde jag mig att ilskan är

ett bottenlöst hål. Där hin håles då och hat bolmar upp som röken. I juli under solen. Och hon såg sig inte lik ut. I ett tag efteråt. Och jag visste att det gjorde ont. Att trycket mot madrassen på nätterna gjorde märkena större och mörkare. Att hon borde spara lite kärlek till sig själv också. Inte ge bort allt till en kärlek som tar död på henne. Jävla idiot.

I december kom vintern. Dags att fylla fjortonfemton nånting. I tre veckor varade en trång feber. Det hände att natt och dag smälte samman. Även syn och hörsel. Dåtid nutid. Jag var rädd. Inget annat fick plats. Förutom en hund som grät. Utanför. Grannarna hade dragit till. Solen. Lämnade den kvar. Hoppades att vintern skulle göra slut på djävulskapet. Kanske hoppades den också det. Mamma började gå ut med rester. "Låt han dö", sa du. Men jag såg henne på huk vid staketet. Tryckte igenom bröd, skinka och äpplen. Hon blev som Gud. Fast syntes till. Och besvarade gråt och bön. Alldeles stilla och tyst blev hon. Som bara funkade på sommaren. Och bleks i sol. Hur länge hon satt kvar minns jag inte. I våt snö som bränns. Glodde hon och log. Som Gud. Det var december, i sinnenas smälta. Och jag såg när det hände. Ibland hinner bara frusna feberbarn se. Eftersom livet sprungit dem förbi. Och inte skymmer för. "Hundjävlar", röt hon. När djävulskapet grep fäste. Genom staketet. Med rovdjurständer djupt i mänsklig vävnad. Blev snön röd. Då jag lärde mig att det grymmaste man kan ge är hopp. Och ingen är grymmare än Gud. Som ger oss Camel efter Camel. Slag efter slag. Och dag efter dag. I december fick tre trånga veckor plats. Bara tre. Inga fler.

I februari slog klockan fyra. En söndag. Natten var vit. Snön var svart. Ingen beskriver tomhet som. Februari. I eran säng låg bara en av er kvar. Från sovrumsfönstret drog tiden iväg, och kylan in. Brändes mot blottad våt hud. Och dagarna som gick. Lät dig dö. Men jag hörde när du steg upp. Tog fram socker och marmelad. Mängder. Trots att hon. Tog smaken med sig när hon gick. Också våra röster och ord. Skivor av bröd. Skar du alldeles för tunna. För att inget skulle ta slut igen. Vid frukostbordet hade solen sin gång. Men det tålde du inte. Som ett

feberbarn. Med kroppen under täcket igen. Fäste du blicken i taket.
Och sökte efter svaren. I vita träpaneler.

Klockan slog fem. I sängen låg bara en hund kvar. Den luktade rök.
Camel. Skällde på allt som rörde sig. Genom sömnlöshet, regn och
snö. Min allra första rädsla. Var hundskall. Bara hårda skall. Utanför
fönstret. Eller innanför. Det var svårt att skilja på. Det lät likadant. Och
så lär jag mig. Att bli en man.

Lea Andersson är 17 år och bor i Stockholm.

Augusti 2026

Juryns motivering för andrapristagaren
Tuwa Reglands dikt "Brudtärnan":

En dikt där kärleken når mytologiska nivåer, som Tuwa Regland för en fjäderlätt hand igenom tunga symboler. *Brudtärnan* visar på det eviga i det mänskliga tillståndet.

2. Brudtärnan

Tuwa Regland

Dionysus plockade Ariadnes krona från hennes hjässa
och natthimlen kröner dig
till svärdet genom skölden av mitt hjärta.
När jag tänker på dig, så tänker jag inte på smärtan.

Mikrokosmos stjärnstänkta myter —
Om min kanvas var himlavalvet
skulle jag måla konstellationen
av ditt bröllopsklänningssläp över altaret;
vintergatans pärlemorvita stjärnbrud,
fjäderpennans svärd i nebulosans blödande hud,
pilspetsen bäddade sig in i Akilles häl
när Patroklos dog,
bäddade sig in i min häl
när du blev tillskriften i min dagbok.

Persefones blommande metamorfoser —
Om allt vackert någon gång måste vissna
tänker jag inte svära på: tills döden skiljer oss åt,
för i mina löften står det skrivet
att himlen ska hålla odödligheten

din kropp inte kan bära på.
Och om jag måste ta farväl av dig
för att du ska ta ett tidigare tåg
väljer jag att missa alla mina bussar som går
för att få sitta med dig i några minuter till
innan dagarna som är för långt borta
blir till igår,
innan blombladen faller nerför den avskurna stjälken
och hamnar i ån,
giv mig saxen
för det är inte döden som klipper av din tråd.
Jag står kvar utan silvermynt
efter att du har åkt,
och begraver dig under syrenbusken
så att du kan komma tillbaka till mig
varje år,
för man kan inte älska utan att ändras
utan att tömmas och fyllas på;
Guds fingrar i min sida
som sträcker sig genom skärsåret
genom den skälvande självvalda skalpellincisionen,
tomheten blir värre
efter revbenstransplantationen,
blir värre
efter att jag villigt förvisats från trädgården.

Ikaros lärde mig att skulptera mina drömmar
med formbara fingrar
för det är lättare att intala mig själv
att vaxdropparna är mina
om de smälter
och inte längre går att urskilja från dina —
Om jag fick jämföra dig med en sommardag
skulle jag skriva att du är solen vars ljus
jag ser bakom stängda ögon,

att jag vaknar bränd
och inte solkysst som honom.
Jag skulle skriva
att om jag för ut tråden
ur gamla halvläkta suturer
med mina fingrar
skulle jag kunna sära på min bröstborg
och låta mina revben
vara fjärrar
på två änglavingar,
då skulle mina organ kunna rinna ut till en sjö
som du får dricka
hur mycket du vill av,
för det sägs att kärleken är uppslukande
och för att älska någon
måste man antingen svälja eller bli svald,
så jag låter dig förtära mig
fastän jag tror på
att man blir älskad
genom att bli vald.

Månsken berör
vågorna och lämnar sitt silveravtryck,
minnet är svagt
och läppstiftsfläckar är bara idén av en kyss,
i mina ords ruiner
finner jag din nu vita marmorstaty
och jag flyr —
Om brudbukettens blommor
var huggormständer och pistolkulor
skulle jag be dig att hålla vapnet mot min panna
och inte mot mitt bakhuvud,
för jag kan förlåta dig för allt som gör ont
om du kollar på mig
när du begår mitt mord,

om jag var Eurydike
så skulle jag inte klaga
när jag för en andra gång dog,
men du står här framför mig
bortvänd,
med ryggen mot.
Vad är kärlek
om inte ett hot?

Tjugo år kommer att passera
och jag kommer fortfarande att vakna innan gryningen
för att riva isär min väv.
Jag kommer att stå på havsklippan
under din kvardröjande konstellation
och fråga mig själv när?
För jag vet bara hur man väntar
och inte hur man tar farväl.
Jag kommer att söka de tomma vågorna
efter ditt skepp som inte är där,
för i vår myt
var jag aldrig slutdestinationen
i din färd.

Tuwa Regland är 19 år och bor i Finspång.

Augusti 2026

Juryns motivering för tredjepristagaren Karl
Lundborgs novell "Det enda jag minns":

En vacker och hjärtskärande skildring av demensens effekter. Karl
Lundborg lyckas med att blottlägga en emotionell kärna utan att
falla offer för sentimentalitet.

3. Det enda jag minns

Karl Lundborg

Mormor brukade säga att minnet var som en garderob. "Till slut", sa hon och log medan hon omsorgsfullt vek kökshanddukarna med en noggrannhet som ingen längre begärde av henne, "är den så full att man måste börja kasta ut saker. Problemet är bara att man aldrig får välja vilka." Jag skrattade åt henne första gången hon sa det. Sedan skrattade jag åt henne den andra gången, den tredje gången log jag bara och den tionde gången svarade jag med orden innan hon hann säga dem själv.

Varje onsdag tog jag bussen till hennes lilla gula hus. Hon stod nästan alltid och väntade på verandan när jag kom, även om jag visste att hon glömde vilken dag det var så verkade hon ändå på något märkligt sätt alltid känna på sig när jag skulle dyka upp.

"Du är lång nu", sa hon varje gång.

"Det har du sagt."

"Har jag?"

"Ja."

Hon rodnade och skrattade lite generat, precis som om någon avslöjat ett bus, även om det tyvärr inte var så i det här fallet. Vi gick in och hon satte sig på sin vanliga plats medan jag började koka kaffe åt oss båda, solljuset sken som vanligt in genom ett litet fönster placerat över spisen, och hade vid det här laget varmt upp hennes stol en aning. Efter några klunkar började hon nästan alltid med historien om den röda vanten.

"Var det vinter?" frågade hon.

"Ja", mumlade jag förstrött.

"Just det. Jag tappade min vante utanför tåget."

Jag nickade, "Den röda."

"Precis. En dam sprang efter tåget med den i handen, men tåget hann åka."

"Jag vet." Något i min röst hårdnade. "Det har du berättat."

Hon blev tyst en stund, "Har jag?"

Jag ångrade mig alltid när jag sa så. Hon såg inte direkt ledsen ut, bara lite vilsen, som om hon inte riktigt kunde förstå. Då brukade jag istället fråga: "Och vad gjorde du då?" Då lyste hon upp igen, det var som att få se en blomma slå ut, om och om igen. Fast att det var samma blomma, samma kronblad. Jag lyssnade, men inte för berättelsens skull. För hennes.

I början brukade jag rätta henne.

"Morfar dog inte 1987." "Jag heter inte Erik." "Nej, mamma kommer inte över på middag ikväll." Men för varje rättelse kunde jag se hur någonting lämnade henne, så jag slutade. Om hon sa att morfar satt i trädgården, frågade jag hur tomaterna mådde. När hon trodde att mamma fortfarande gick i skolan frågade jag vilket ämne hon tyckte bäst om. Det var smärtsamt att låta det vara, att låta henne leva i en falsk verklighet, men det var enklare så, för oss båda.

En onsdag satt vi vid köksbordet i en stilla tystnad och iakttog regndropparna rinna nerför fönstrets glas.

"Minns du när du var liten?" frågade hon och vände blicken mot mig.

"Lite."

"Du brukade gömma russin i blomkrukorna."

"Va nej, det gjorde jag väl ändå inte."

"Jo", hennes ansikte sprack upp i ett svagt leende.

Jag log. "Kanske."

Hon tittade länge på mig, så länge att jag trodde att hon blivit distraherad. Sedan sa hon: "Jag hoppas att någon är lika snäll mot dig när du inte längre minns vem du är."

Jag fnös, "Det dröjer nog."

"Tror du?"

"Jag är sjutton."

Hon nickade långsamt, "Det trodde jag också."

Efter det tänkte jag ofta på hennes ord, inte för att de skrämde mig. Utan för att de bara lät så sorgliga, som om hon redan visste hur det slutade.

"Du berättade om vanten idag också."

Rösten fick mig att titta upp, blicken sökte efter ljudets ursprung och till slut såg jag var det kommit ifrån, en kvinna, som stod i dörröppningen. Jag log mot henne.

"Det är en bra historia."

"Ja", mumlade jag, medan jag funderade på var hon kommit ifrån.

Hon log tillbaka, "Den är väldigt fin."

Jag såg ut genom fönstret, det regnade fortfarande. Fast...trädgården hade försvunnit, tomaterna, växthuset och all grönska, det fanns inte längre där. Den fina utsikten av mormors gamla trädgård hade ersatts med den av en grå innergård. Jag blinkade, kanske hade jag tittat åt fel håll.

Nästa onsdag kom jag tillbaka, mormor stod som vanligt på verandan och väntade på mig.

"Du är lång nu."

"Det har du sagt."

"Har jag?", hon skrattade svagt.

Vi kokade kaffe och hon berättade återigen om den röda vanten. Jag kunde vartenda ord, ändå avbröt jag henne inte.

"Vad tänker du på?"

Kvinnan igen. Hon satt bredvid mig nu, jag visste inte att hon hade kommit.

"Mormor."

"Berätta."

Så jag gjorde det, om onsdagarna, kaffet och om vanten. Hur hon brukade fråga samma saker, och att jag ibland blev irriterad men hur jag alltid skämdes efteråt. Kvinnan lyssnade utan att säga något och när jag var klar tog hon min hand.

"Det var en fin mormor."

"Ja, verkligen."

"Du har berättat om henne många gånger."

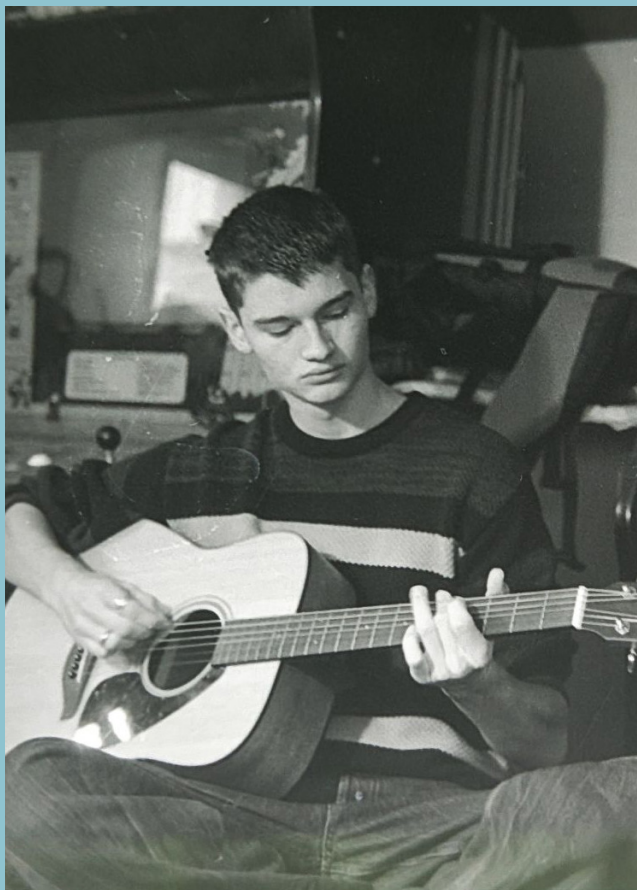
"Har jag?"

Hon nickade, jag försökte minnas men det gick inte.

"Är hon här snart?" orden kom innan jag hann tänka.

Kvinnan såg ner i golvet, sedan tillbaka på mig.

"Ja", sa hon mjukt, men något hade ändrats i hennes blick, rösten skakade en aning. Jag förstod inte varför, vad fanns det att vara ledsen över? Men trots det lutade jag huvudet tillbaka, det var skönt att höra. Jag kunde nästan känna doften av kaffe, nästan höra regnet mot rutor-na, och någonstans långt borta men ändå alldeles nära, såg jag en ung pojke sitta vid ett köksbord och lyssna på en historia om en röd vante som försvann på ett tåg. Han hade hört den hundra gånger, ändå lyssnade han en gång till. Jag väntade, det gjorde inget. Hon brukade alltid komma på onsdagar.

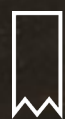

Karl Lundborg är 16 år och bor i Stockholm.

Bookmarks skrivtävling arrangerades för första gången 2022. Den riktar sig till ungdomar i gymnasiet och verkar för att uppmuntra unga till skrivande och läsande samt till att ge en inblick i förlagsvärlden.

Mer information om skrivtävlingen hittar du på www.bookmarkforlag.se/skrivtavling.

 BOOK
MARK